

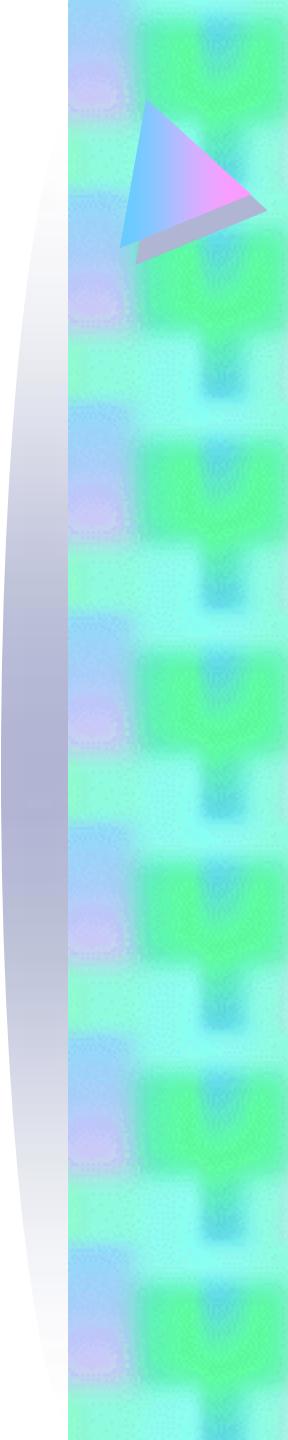
Procesi razvoja softvera

Prof. dr Pere Tumbas

pere.tumbas@ef.uns.ac.rs

Prof. dr Predrag Matković

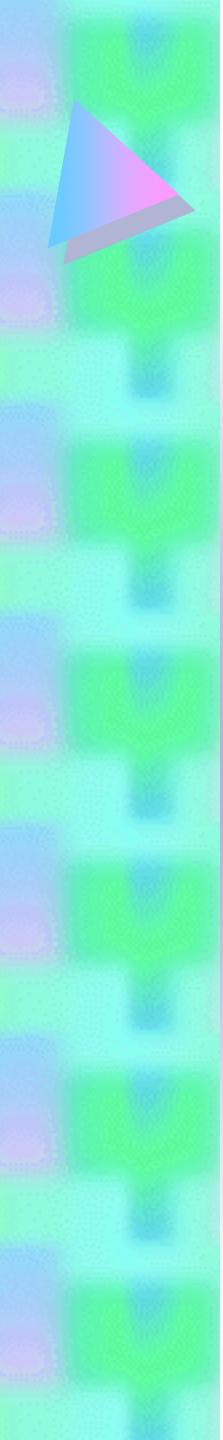
predrag.matkovic@ef.uns.ac.rs

Informacioni sistemi: pojam, uloga, funkcije, resursi, aktivnosti, klasifikacija

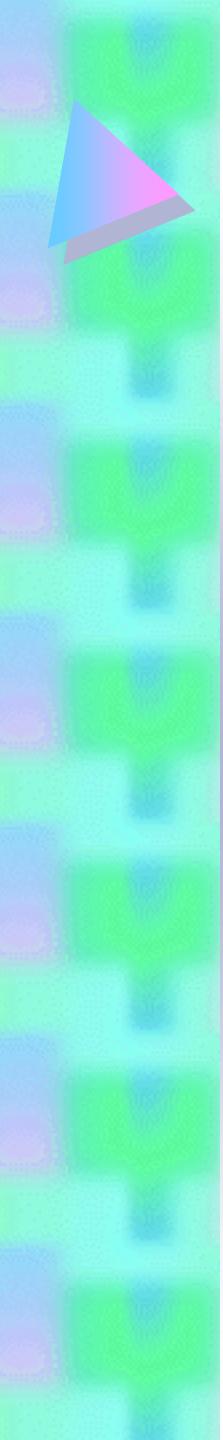
- Pojam
  - IFIP (International Federation for Information Processing)
  - UKAIS (United Kingdom Academy for Information Systems)
  - Wikipedia.
  - Encyclopaedia Britannica.

Informacioni sistemi: pojam, uloga, funkcije, resursi, aktivnosti, klasifikacija

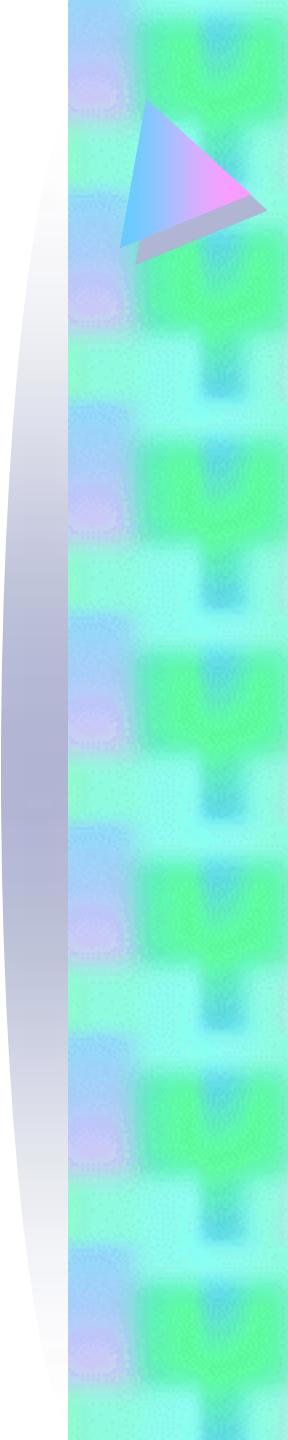
- Funkcije
  - prikupljanje, obuhvatanje i čuvanje podataka,
  - proveravanje, obezbeđivanje i sigurnost podataka,
  - grupisanje i sistematizovanje podataka,
  - obezbeđenje stalne raspoloživosti podataka,
  - obrada i analiza podataka,
  - prezentacija podataka, unutrašnje kretanje podataka, prijem, prosleđivanje podataka izvan sistema, obaveštavanje (informisanje),
  - izrada dokumenata, pregleda, izveštaja.

Informacioni sistemi: pojam, uloga, funkcije, resursi, aktivnosti, klasifikacija

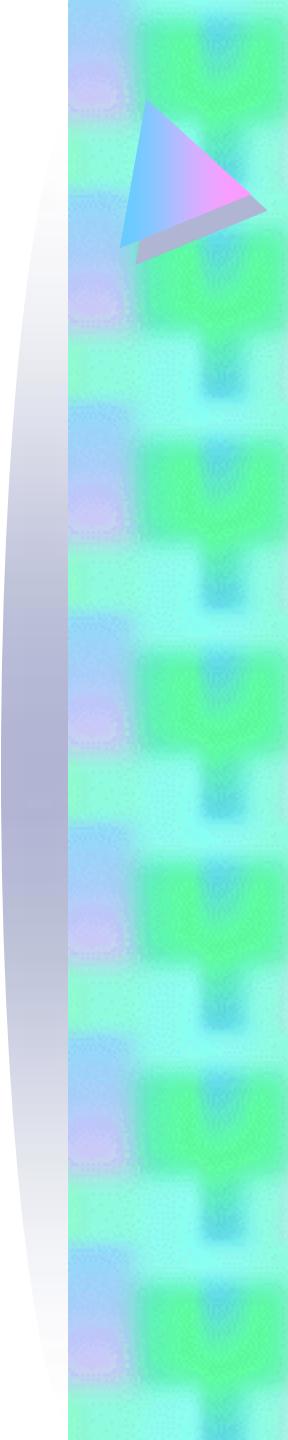
- Resursi
  - **Hardware** – materijalno tehnička komponenta, koja sadrži fizičke jedinice računarskih sistema namenjene procesiranju i prenosu podataka.
  - **Software** – nematerijalna komponenta, koju čine računarski programi za obradu podataka.
  - **Menware** – ljudi koji na bilo koji način učestvuju u radu sa IT, profesionalci u razvoju ili korisnici.
  - **Orgware** – podrazumeva organizacione postupke, metode i načine kojima se koordinira rad svih komponenti.
  - **Dataware** – predstavljaju ga podaci, informacije i znanje, shvaćene kao informacioni resurs.
  - **Netware** – računarska mreža za povezivanje računara radi razmene podataka i obavljanje komunikacija između udaljenih računara.

Informacioni sistemi: pojam, uloga, funkcije, resursi, aktivnosti, klasifikacija

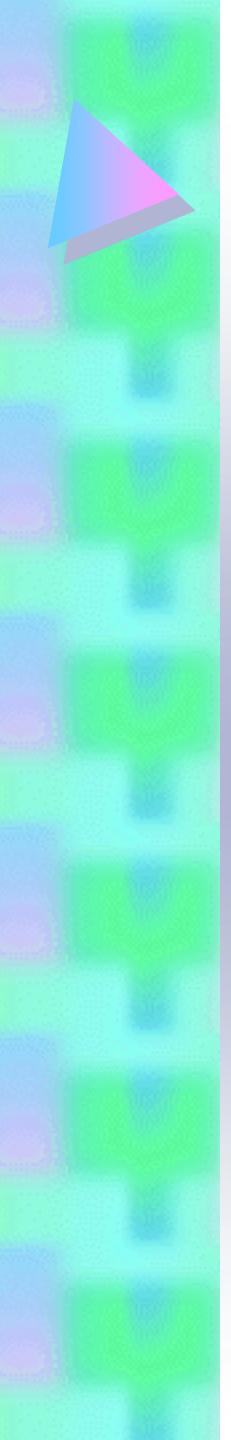
- Aktivnosti
  - prikuplja, sređuje, obuhvata i unosi podatke;
  - organizuje, skladišti i održava podatke u bazi podataka;
  - obrađuje podatke;
  - derivira informacije u vidu izlaza za krajnje korisnike i
  - kontroliše performanse sistema.

Informacioni sistemi: pojam, uloga, funkcije, arhitektura, aktivnosti, klasifikacija

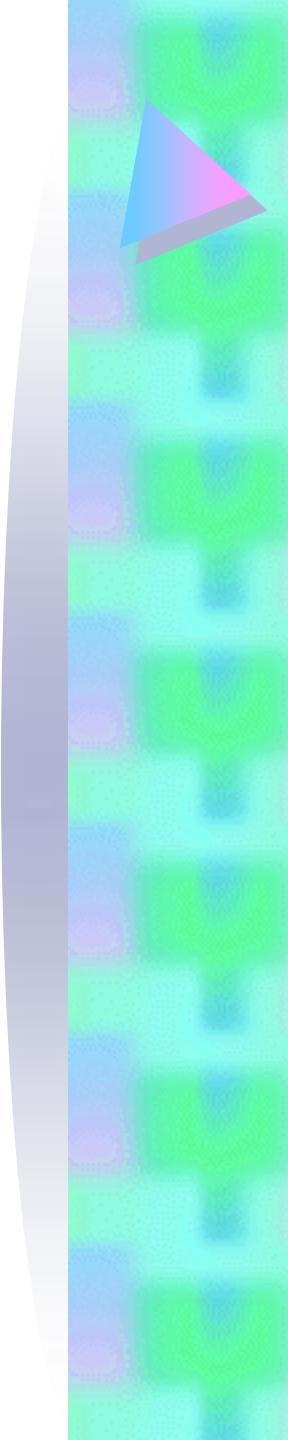
- Cilj
  - Informacioni sistem se gradi radi ostvarenja više ciljeva, a primarni je ekonomičan način obrade podataka i njihova transformacija u informacije i znanje.

Informacioni sistemi: pojam, uloga, funkcije, arhitektura, aktivnosti, klasifikacija

- Primarne klasifikacije informacionih sistema:
  - **Formalni** - sistemi sa jasno definisanim tokovima procesa, tokovima komunikacija i autoritetima. Informacioni tokovi su definisani u smeru od gore na dole, i u smeru od dole na gore. Čine ih tri kategorije informacija: strategijske, menadžerske i operativne.
  - **Neformalni** - sistemi koji podržavaju zaposlene u rešavanju njihovih ličnih problema u obavljanju radnih zadataka. Podrazumevaju neformalne komunikacije između pojedinaca.
  - **Informacioni sistemi bez računarske podrške**
  - **Informacioni sistemi podržani računarem** – sistemi u kojima se kao podrška poslovanju pojavljuju računari u podršci rešavanja poslovnih problema.

Informacioni sistemi: pojam, uloga, funkcije, arhitektura, aktivnosti, klasifikacija

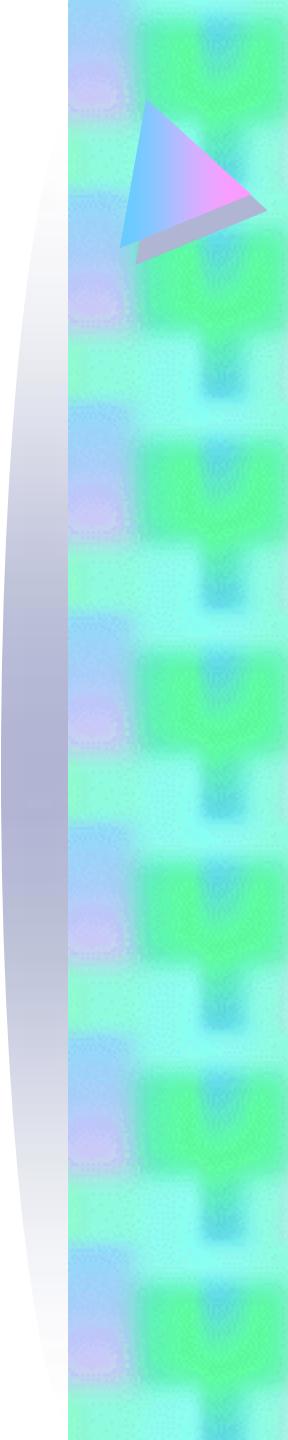
Komponente informacionih sistema se na različite načine organizuju te postoji mnoštvo konfiguracija tj. različitih vrsta informacionih sistema.

- Klas.: prema organizacionoj strukturi (odsek, odeljenje, operativna jedinica, ili čak radnik) kao i tipični (odeljenski - funkcionalni, organizacioni i međuorganizacioni).
- Klas.: prema funkcionalnoj oblasti (računovodstveni, finansijski, proizvodni, marketinški, upravljanja ljudskim resursima).

Informacioni sistemi: pojam, uloga, funkcije, arhitektura, aktivnosti, klasifikacija

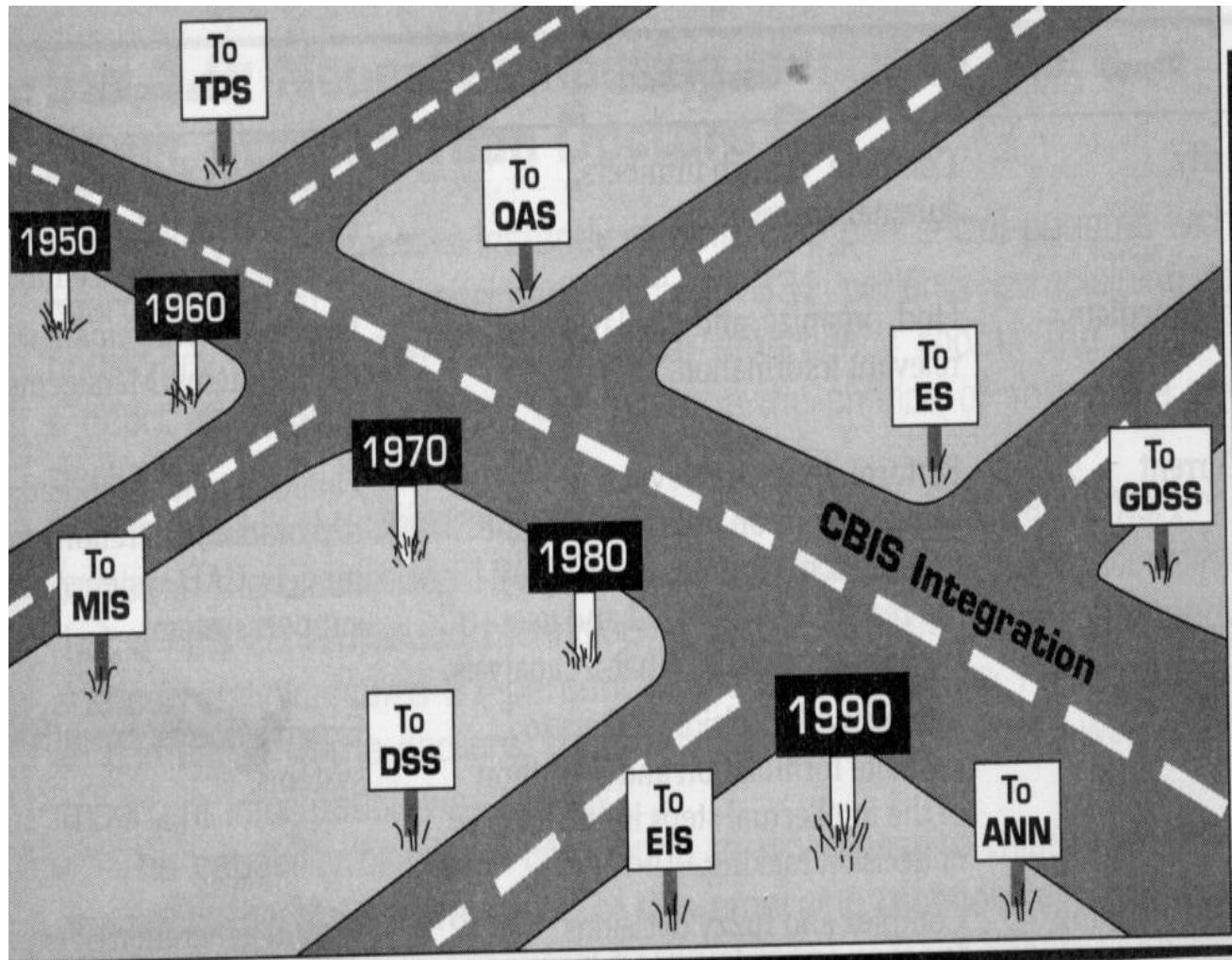
- Klas.: prema pruženoj podršci (TPS, MIS, OAS, DSS, EIS, sistem za upravljanje znanjem, intelligentni sistemi podrške i dr.)
- Klas.: prema aktivnosti upravljanja koje podržavaju (operativni, taktički, strateški).
- Klas.: prema arhitekturi (sistemi bazirani na centralnom računaru, sistemi bazirani na personalnim računarima, sistemi sa distribuiranim i mrežnim okruženjem)

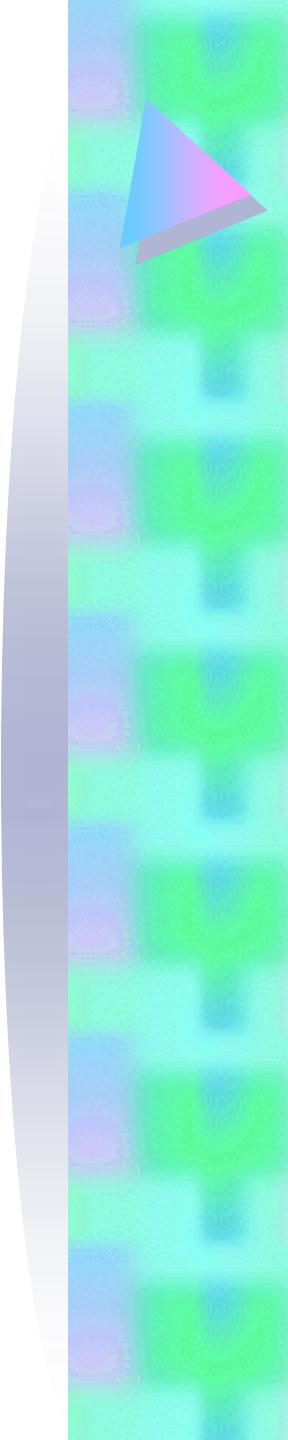

Informacioni sistemi: evolucija

- Sistemi za obradu transakcija ili Transaction Processing Systems (TPS)
- Upravljački informacioni sistemi ili Management Information Systems (MIS)
- Sistemi automatizacije kancelarijskog poslovanja
- Sistemi podrške odlučivanja ili Decision Support Systems
- Izvršni informacioni sistemi ili Executive Information Systems
- Ekspertske sisteme ili Expert Systems
- Sistemi upravljanja znanjem ili Knowledge Management Systems
- Veštačke neuronske mreže ili Artificial Neural Networks

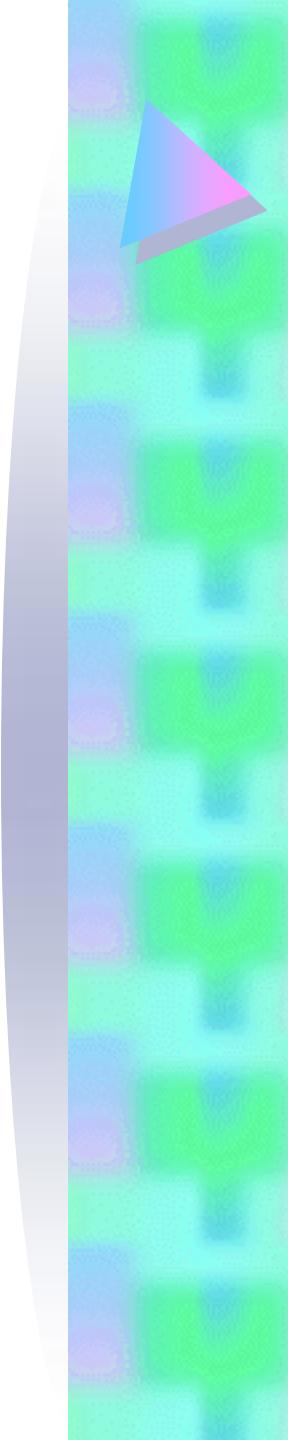

Integralni informacioni sistemi i integralnost informacija

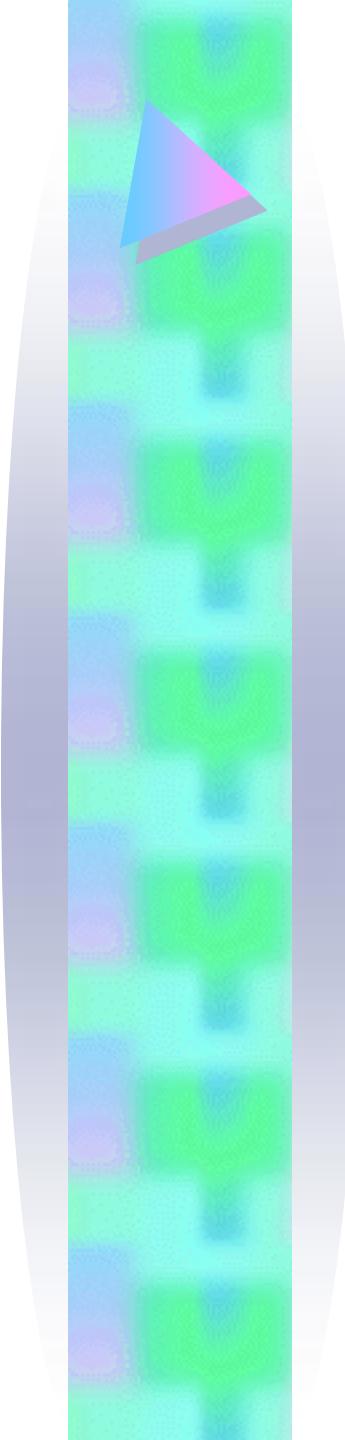
- Pojedinci, organizacije i društvo u sve većoj zavisnosti od integracije informacija i posebno njihovog nedostatka.
- Industrija visokih tehnologija i informaciona revolucija utiču na eksplozivan rast obima informacija koje se kreiraju, razmenjuju i čuvaju.
- Digitalizovana informacija postaje esencijalna u životu čoveka kao vazduh, voda, električna energija, hrana. Informacija je postala i fokus svih interesa čoveka.
- Napori privrede, vlada, društva u celini u pravcu integralnosti svih informacija.
- Integralnost na nivou organizacija.

Integralni informacioni sistemi i integralnost informacija

- Holistički pristup: organska ili funkcionalna povezanost između celine i delova i umesto usredsređenja na same delove, pažnja je usmerena na celinu i svojstva te celine.
- Holizam je gledište prema kome celina ne može da se razlaže na delove jer je ona više no zbir sopstvenih delova, njeno stanje ne čine stanja njenih delova i može biti shvaćena samo u kontekstu veće celine koja nju sadrži.
- Integracija poslovnih funkcija organizacije u model potpuno integrisanog informacionog sistema.

Hvala na pažnji!